

ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НАН УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»**

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Лексикографічна серія
“Українська індивідуально-
авторська неографія”

Випуск 5

**МОВОТВОРЧІСТЬ ПАВЛА ТИЧИНИ
У ДЗЕРКАЛІ ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ**

Збірник наукових праць

Рівне, Острог – 2011

ББК 81.24Укр
УДК 811.161.2'373.43'374:821.161.2'19"
М 74

*Рекомендовано до друку вченими радами
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 25 листопада 2010 р.)
та Інституту української мови НАН України
(протокол № 10 від 30 листопада 2010 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Архангельська А. М., доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету);

Стишов О. А., доктор філологічних наук, професор, головний науковий співробітник Українського мовно-інформаційного фонду НАН України;

Сюта Г. М., кандидат філологічних наук, ст. наук. співробітник (Інститут української мови НАН України).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Єрмоленко С. Я., член-кореспондент НАН України, доктор філол. н., проф. (Інститут української мови НАН України);

Гнатюк І. С., заступник директора Інституту української мови НАН України, канд. філол. н., ст. наук. співробітник (Інститут української мови НАН України);

Вокальчук Г. М., доктор філол. н., проф.; відповідальний редактор, упорядник (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поліщук Я. О., доктор філол. н., проф. (Національний університет "Острозька академія");

Хом'як І. М., доктор педагог. н., проф., дійсний член АН вищої школи України (Національний університет "Острозька академія");

Богдан С. К., канд. філол. н., проф. (Волинський національний університет імені Лесі Українки);

Бісовецька Л. А., канд. філол. н., доц. (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету);

Вовчук Н. І., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет);

Криловець А. О., канд. філол. н., доц., член Національної спілки письменників України (Національний університет "Острозька академія");

Матчук А. Л., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шанюк В. І., канд. філол. н., доц., член Національної спілки журналістів України (Національний університет "Острозька академія");

Шевчук Т. Б., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет);

Максимчук В. В., викладач (Національний університет "Острозька академія").

М 74

Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : [збірник наукових праць ; відп. ред. Г. М. Вокальчук]. – Острог : Видавництво Національного університету "Острозька академія", 2011. – 268 с. (Лексикографічна серія "Українська індивідуально-авторська неографія" ; вип. 5).

ISBN 978-966-2254-03-7

© Видавництво Національного університету
"Острозька академія", 2011

ЗМІСТ

1. "...І МИСЛЬ МОЯ І СЛОВО"

Світлана Єрмоленко

ПОЕТОВА МОВА – СПІВУЧИЙ СТРУМОК
(про стиль Павла Тичини)6

Світлана Єрмоленко

ЕПІТЕТ ЯК ОЗНАКА ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ
ПАВЛА ТИЧИНИ І ЄВГЕНА МАЛАНЮКА12

Наталія Мех

МОВНИЙ ОБРАЗ **ДУМКИ** У ПОЕЗІЯХ
ПАВЛА ТИЧИНИ ТА МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО23

Галина Губарева, Володимир Калашник

ВНУТРІШНІЙ МОНОЛОГ ЯК ЗАСІБ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ГОЛОВНОГО ГЕРОЯ
В ПОЕМІ-СИМФОНІЇ ПАВЛА ТИЧИНИ
“СКОВОРОДА”30

Світлана Богдан

МОВНА ПОВЕДІНКА ПАВЛА ТИЧИНИ
В ЕПІСТОЛЯРНИХ ДІАЛОГАХ
ІЗ ЛІДСІЮ ПАПАРУК38

2. ДІАЛОГ ПОКОЛІНЬ: ПАВЛО ТИЧИНА – ОЛЕСЬ ГОНЧАР

Микола Степаненко

СЛОВО ПАВЛА ТИЧИНИ
НА ЗАХИСТ ПИСЬМЕННИКА-
ПОЧАТКІВЦЯ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА64

Микола Степаненко

РОЗДУМИ ПАВЛА ТИЧИНИ
НАД ПРОЗОЮ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА72

Микола Степаненко

ПРЕКРАСНІ МИТІ СПІЛКУВАННЯ
ОЛЕСЯ ГОНЧАРА З ПАВЛОМ ТИЧИНОЮ87

<i>Микола Степаненко</i>	
“БЕЗМІРНО ДЕЛІКАТНИЙ”	
І СМІЛИВИЙ ПАВЛО ТИЧИНА	94
<i>Микола Степаненко</i>	
ТЕМА УВІЧНЕННЯ ПАМ'ЯТІ	
ПАВЛА ТИЧИНИ В “ЩОДЕННИКАХ”	
ОЛЕСЯ ГОНЧАРА	106
<i>Микола Степаненко</i>	
ВИСТУПИ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА	
НА ЗАХИСТ ПАВЛА ТИЧИНИ	120
<i>Микола Степаненко</i>	
ОЛЕСЬ ГОНЧАР ПРО ОСОБЛИВОСТІ РЕЦЕПЦІЇ	
ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТВОРЧОСТІ	
ПАВЛА ТИЧИНИ	131
<i>Микола Степаненко</i>	
ПОЕЗІЯ ПАВЛА ТИЧИНИ	
В “ЩОДЕННИКАХ” ОЛЕСЯ ГОНЧАРА	
(інтертекстуальний вияв)	141
3. НЕОЛОГІЯ ПАВЛА ТИЧИНИ	
<i>Ірина Лонська</i>	
СКЛАДНІ ПОЕТИЧНІ НОВОТВОРИ – ОСОБЛИВІСТЬ	
РАНЬОЇ ТВОРЧОСТІ ПАВЛА ТИЧИНИ	146
<i>Галина Вокальчук, Ольга Кирилюк</i>	
ПРИСЛІВНИКОВІ НОВОТВОРИ	
В ПОЕЗІЇ ПАВЛА ТИЧИНИ	
(статистичний, семантико-дериваційний,	
хронологічний аспекти)	153
4. НЕОГРАФІЯ ПАВЛА ТИЧИНИ	
<i>Галина Вокальчук</i>	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЕРШИХ	
УКРАЇНСЬКИХ СЛОВНИКІВ	
АВТОРСЬКОЇ НЕОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ	160
<i>Галина Вокальчук, Ольга Кирилюк</i>	
ПРОБЛЕМИ ЛЕКСИКОГРАФІЧНОГО ОПИСУ	
НОВОТВОРІВ ПАВЛА ТИЧИНИ	175

Ольга Кирилюк

СЛОВНИК АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ ПАВЛА ТИЧИНИ	181
Лексикографічні джерела та їх умовні скорочення	259
Першоджерела та їх умовні скорочення	263

5. НАШІ АВТОРИ

5. НАШІ АВТОРИ

1. **Богдан Світлана Калениківна** – кандидат філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2. **Вокальчук Галина Миколаївна** – доктор філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри української мови імені академіка К. Ф. Шульжука, науковий керівник неографічної лабораторії “NEOLEX-Рівне” Рівненського державного гуманітарного університету, лексикографічної лабораторії “Острозький неограф” Національного університету “Острозька академія”.

3. **Губарева Галина Анатоліївна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

4. **Єрмоленко Світлана Яківна** – член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу стилістики та культури мови Інституту української мови НАН України.

5. **Калашник Володимир Семенович** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

6. **Кирилюк Ольга Володимирівна** – магістрант гуманітарного факультету, член лексикографічної лабораторії “Острозький неограф” Національного університету “Острозька академія”.

7. **Лонська Ірина Олексіївна** – викладач української мови та літератури Харківського гуманітарно-педагогічного інституту, здобувач кафедри української

мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

8. **Мех Наталія Олександрівна** – доктор філологічних наук, провідний науковий співробітник відділу стилістики та культури мови Інституту української мови НАН України.

9. **Степаненко Микола Іванович** – доктор філологічних наук, професор, дійсний член АН вищої школи України, завідувач кафедри української мови, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Завітайте на наш Інтернет-сайт: [www: neolog-xxi.ho.ua](http://www.neolog-xxi.ho.ua)

Усім, хто бажає долучитися
до українських неолого-неографічних студій,
звертатися до проф. Г.М. Вокальчук
(Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра української мови імені акад. К.Ф. Шульжука;
(0362) 261779; vokal_neo@ukr.net)

Лексикографічна серія
“Українська індивідуально-авторська неографія”

Випуск 5

**МОВОТВОРЧИСТЬ ПАВЛА ТИЧИНИ
У ДЗЕРКАЛІ ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ**

(Відп. ред. Г. М. Вокальчук)

Технічний редактор Свинарчук Роман

Комп’ютерна верстка Крушинської Наталії

Художнє оформлення обкладинки Свинарчука Романа

Підписано до друку 20.12.2010.

Формат 42х30/4. Папір офсетний.

Друк ризографічний.

Гарнітура “TimesNewRoman”. Наклад 500 прим.

Видавництво Національного університету “Острозька академія”.
Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.

Свідоцтво про державну реєстрацію

РВ №1 від 8 серпня 2000 року.

Виготовлено: видавець СПД Свинарчук Р. В.
35800, Рівненська обл., м. Острог, просп. Незалежності, 151.

Свідоцтво про державну реєстрацію

РВ №27 від 29 липня 2004 року.

До збірника наукових праць, присвяченого 120-річчю від Дня народження П.Тичини, увійшли статті провідних вітчизняних дослідників і молодих науковців про мовотворчість видатного українського поета ХХ ст. Подано новий словник авторських лексичних новотворів письменника, де представлено понад 1000 інновацій.

Для науковців, викладачів, аспірантів, учителів-словесників, магістрантів і студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів та всіх, хто цікавиться актуальними проблемами української лексикології, лінгво- та ідіостилюстики, неології, індивідуально-авторської неографії, оказіонального словотвору, письменницької лексикографії.